

Vergaderopening met als thema 'Verandering van tijdperk, verandering voor de kerken?'

Deze opening is gemaakt aan de hand van het artikel: 'Verandering van tijdperk, verandering voor de kerken?' en er wordt Prediker 3 verzen 1 t/m 11 gelezen. Onderaan deze pagina kunt u de gehele tekst van het artikel lezen.

Thema

Voor wie
Kerkenraad

Bijbelstudie & Geloofsgesprek

Kerkenraad

Deze opening is gemaakt aan de hand van het artikel: 'Verandering van tijdperk, verandering voor de kerken?' en er wordt Prediker 3 verzen 1 t/m 11 gelezen. Onderaan deze pagina kunt u de gehele tekst van het artikel lezen.

Nodig

- Bijbel (hebben de deelnemers al bij zich of ligt op / onder hun stoel)
- een kopie van de klok-afbeelding (of afbeelding op een beamerscherf)
- *De tekst is voorafgaand aan de bijeenkomst aan de kerkenraadsleden gestuurd.*
- Op de kerkenraadsvergadering zelf: de tekst én de onderstaande vragen op papier beschikbaar hebben.

Opening van de kerkenraadsvergadering.

- Steek de Paaskaars of andere kaars aan.
- Geef in stilte iedereen een kleurenkopie van de afbeelding of op de beamer.
- Lees met elkaar hardop Prediker 3 verzen 1 t/m 11
- Deel de tekst over Jan Rotmans uit *en de onderstaande vragen* / of laat de kerkenraadsleden deze tekst voor zich nemen.
- Lees de vragen voor en neem een moment van stilte.

Stilte

- Vragen:
 1. Welke veranderingen in onze samenleving ziet u?
 2. Hoe duidt u deze veranderingen?
 3. Zijn we terecht gekomen in een ander tijdperk?

Wat betekent dit voor uw kerk-zijn ?

Zorg er als gespreksleider / voorzitter voor dat een ieder de gelegenheid krijgt om iets te zeggen. Sta geen discussie toe. Het gaat om het delen van ervaringen. Neem hiervoor de tijd!

Verandering van tijdperk, veranderingen voor de kerk?

“We leven niet in een tijdperk van verandering, maar in verandering van tijdperk.”

Citaat uit 2014 van Jan Rotmans, professor transitiekunde Erasmusuniversiteit Rotterdam. Hij is geen bijbelse Jesaja, maar wat hij zegt klinkt wel profetisch. In de zin van: met een vooruitziende blik naar de wereld kijken, hoop ontdekken door de chaos heen, contouren schetsen hoe het anders zou kunnen.

Jan Rotmans ziet namelijk hoe de wereld aan het veranderen is. Hij beweert dat we in een verandering van tijdperk zitten vergelijkbaar met de Industriële Revolutie van de 19e eeuw. Jan gelooft dat we op weg zijn naar een Maatschappij 3.0: gedecentraliseerd, opgebouwd van onderaf, flexibel en met kleine netwerken – i.p.v. gedomineerd door bureaucratie en grote organisaties.

Wat hij zegt over organisaties is m.i. toepasbaar op de kerk. Zeker na het verschijnen van het rapport “Kerk 2025”, “Waar een Woord is, is een weg”. “Elke organisatie”, zo zegt Jan Rotmans, “moet zich vandaag omvormen, transformeren en zichzelf opnieuw uitvinden. Je moet flexibiliteit inbouwen in je mensen, in je vaardigheden en hoe je bent georganiseerd. Hoe bureaucratischer je bent, hoe hiërarchischer je bestuurd wordt, hoe minder kans je hebt om te overleven als organisatie. Hoe leniger en flexibeler je bent, en hoe vakkundiger je mensen zijn, hoe groter de kans dat je zult overleven.” En zo ziet hij dan wel toekomst voor kleine en zichzelf sturende organisaties, die projectmatig werken. Niet de grootste of slimste organisaties, maar de meest wendbare organisaties overleven.

In kerkelijke termen: er is hoop voor de kleine geloofsgemeenschap, die in staat is op deskundige wijze nieuwe projecten handen en voeten te geven. En er is geen toekomst voor het bestuurlijke apparaat, dat log en statisch is en alles bij hetzelfde en de touwtjes in handen wil houden.

Minstens zo interessant is: Rotmans vindt dat organisaties moeten werken aan nieuwe manieren van handelen. Dat ze, naast het werk dat ze nu doen, een “schaduwlijn” moeten uitzetten, een tweede lijn met nieuwe producten, frisse experimenten en nieuwe cliënten. Dat ze radicale vernieuwingen moeten doorvoeren die totaal verschillend zijn van de dingen die ze altijd al hebben

gedaan. Dit is belangrijk omdat wat je altijd al gedaan hebt volgens Rotmans niet meer goed genoeg is.

Voor de kerk is dat wel even schrikken, en ook zoeken, want: Wat zou een kerkelijke tweede lijn, schaduwlijn, kunnen zijn? Wat zijn nieuwe producten, die passen bij de missie van de kerk, waarmee kunnen we experimenteren en nieuwe (betalende!) cliënten zoeken? Hoe kan je radicale vernieuwingen doorvoeren als je dat in geen eeuwen gedaan hebt?

En dan voert Rotmans ook zijn derde punt aan: het veranderen van een organisatie vraagt ook om mensen die willen veranderen, mensen die een persoonlijke transitie willen doormaken. Die zien dat het niet langer kan, zoals het al jaren gaat. En dat is een lastig punt. Want mensen zijn niet onterecht bang hun werkwijze, hun baan of status te verliezen. “Maar”, zo zegt Jan Rotmans, “het is belangrijk niet bang te zijn voor de verandering waar je deel van uitmaakt. Onderga je eigen transitie, je eigen verandering, wordt mens die open staat voor een werken in een nieuwe tijd.” Kortom: bekeert u.. Wees zelf flexibel en lenig.

Dit lijkt me zinvol voor onze geloofsgemeenschappen. Gaandeweg ontdekken hoe wendbaar we zijn. Hoe flexibel en lenig zijn onze geloofsgemeenschappen? Zijn we zelf? Zijn we in staat om een “schaduwlijn” uit te zetten, naast dat wat we nu al doen? Zijn we daarmee in staat nieuwe, betalende vrienden te vinden? Mag er geëxperimenteerd worden in de kerk of moet alles bij het oude blijven?

De kerk heeft haar geloof altijd op een bepaalde manier verbeeld. Er zijn/komen nieuwe beelden naast de oude beelden. Er zijn/komen nieuwe projecten om als kerk relevant te blijven.

ds B. Olde

